

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, Podzáhradná u. 8, 947 01 Hurbanovo, katedra.tortenelem@gmail.com

Beküldési határidő: 2025. január 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: III.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	Regisztrációs kód:

3. FORDULÓ – SZÉCHENYI ÉS KÖRNYEZETE

1) Betekintés Széchenyi naplójába

(25 pont)

Szerencsére a *legnagyobb magyar* élményei és emlékei fennmaradtak az utókornak. A Napló szövegrészletei alapján válaszoljatok a kérdésekre, amelyek a válaszlapon találhatóak!

A – Az a kalandos 1830-as év...

Március 1-én: [1]-nél voltam, átadtam neki a könyvemet – formálisan fogadott. „Meg kell önt leckéztetnem... Ön jót és nemest akar... a kormány nem fél a világhosságtól, de fél a tüztől. Ti még csak ott tartotok, ahol ökröt adnak pénz helyett, etc.”

Április 3-án: Este felbontottam egy csomagot, amelyen az állott „Halálom után elégetendő”. C [2] legyöngédebb levelei voltak benne. Velőmig megrendítettek. ... Életem minden nappal undorítóbbá lesz. Minél inkább kiművelem magamban az erényt, annál inkább át kell éreznem, micsoda szörnyeteg voltam egykor.

Május 24-én: Kora reggel a Pesten összerótt hajómon... útnak indultam a [3] felé. Az idő pazar... 2 mérföldet evezve 3 óra alatt tudtunk megtenni. A legrosszabb gőzhajó 1 óra alatt tenné meg ugyanezen távolságot.

Július 1-én: Napkeltével felkerekedtünk [4]-ből. ... A civilizáció hasznára. Magyarország végre kapcsolatba kerülne más népekkel. Most egy zsákban élünk! ... Ha a magyar rendek a saját zsebükből szabályoznák a [5]-t az egész Monarchia számára – még lehetne valami Magyarországból...

Július 9-én: A [6]-ig nem látom semmi akadályát a nagyobb hajóknak, kivált a gőzhajóknak. A tengeri hajókat ezért nem vélem praktikusan alkalmazhatóknak Galactól erre fölfelé, minthogy a hajóknak (1) evezésre is megfelelőnek kell lenniök (2) alacsony járatúakra volna szükség, hogy vontatni lehessen őket partközben fölfelé.

B – Bejegyzések Kossuth Lajosról

Rakd sorrendbe a válaszlapon a Kossuth Lajosról szóló idézeteket a legkorábbtól a legkésőbbi bejegyzésekig!

A	„Konferencia Kossuthnál. Ő, igen, ő a mi szerencsétlenségünk! Tomsits jön Temesvárról... mert ott sem biztonságos a helyzet. Nemsokára a szerbek lesznek ott az urak. A lengyelekre sem lehet számítani.”
B	„Kerületi ülés. Már nem tapsolnak meg... annál inkább a K Lajcsit... Mindenki csodálja... Ó, én hallgatok. Lehetséges volna, hogy az imbecillitás oly nagymérvű Magyarországon... hogy felülnek e sarlatánnak?”
C	„Kétségbeesve! Éjjeli konferencia. Kossuth beteg! 48 óra múlva minden lángokban áll. És senki sem akarja elhinni nekem! A legszönyűbb hangulatban vagyok.”
D	„Kossuthnál: Ön elküldte a feleségét... vigyázzon magára... lövetek azokra, akik ellenünk vannak. Mint Marat, úgy tűnt fel előttem!”
E	„Közgyűlés. Kossuth megragad egy alkalmat, hogy a legnagyobb magyarnak nevezzen. Dübörgő, hosszú tetszés. Én nem indulok meg. Később Kossuthnak: Miért emel oly magasra, hol nem tarthatom fel magamat.”
F	Buda-Pestet vagy a szerbek fosztják ki teljesen, vagy a horvátok fosztják ki félig... Magyararia el van temetve, a magyarokat úgy fogja számontartani a történelem, mint egy rothadt, undorító népet. Jellasich 20 000 emberrel ütőképesen... hogy Budára vonuljon és megszabadítsa a magyarokat zsarnokuktól, Kossuthtól!”
G	„Az éjszaka nyugtalan voltam... Kossuth csaknem hadat akar üzeni az orosz cárnak, 30 ezres monstrum-meetinget akar szervezni Pesten, hogy a bécsiek megijedjenek és elengedjék a lengyel paraszt robotját etc, etc. Azt gondolom magamban: jaj nekem, istenem...”
H	„Kossuth hadsereget akar teremteni. Ily nagyszabású zűrzavart, amelyet Kossuth idéz a fejünkre, nem látott még a történelem! Tönkre fogunk menni, a bennünket körülvevő ellenséges elemek közepette, akárcsak a skorpió.”
I	„Kossuth megteszi indítványát a 200 000 katonára és a 42 000 000 adóra. Elszólja magát, és két-százmillió (ezer helyett) katonát mond. A kínai hiperbola legjobb szatírja.”
J	„B Lajos Kossuthon kívül mindenkit anyámasszony katonájának tart a minisztertanácsban. Ifjak – 30 fő – kivont kardokkal... Kossuth a kormány ellen beszél a nemzet nevében – most Petőfi és társai úgyszintén ellenünk a nemzet nevében!”

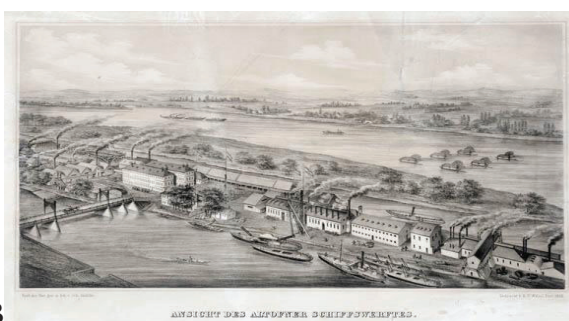
2) Képek Széchenyi életéhez, működéséhez kapcsolatosan

(16 pont)

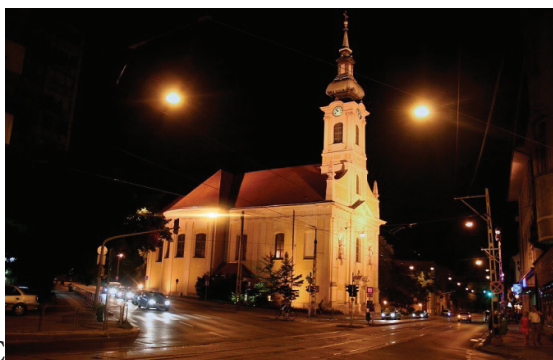
A négy kép Széchenyi életének néhány állomását mutatja be. Hogyan? Válaszolj a képekhez tartozó kérdésekre a válaszlapon!

A

B

C

D

3) A reformkor nagyjai: Széchenyi Pisti

(10 pont)

A Segédanyagokban található link egy rövidfilmet tartalmaz. Ennek segítségével válaszolj a következő kérdésekre!

- Miért született meg az elhatározás Széchenyi Istvánban, hogy Buda és Pest közé hidat kellene építeni?
- Melyik folyó felett ível át a Lánchíd ötleteként, elődjeként épült híd?
- Mikor látogatott oda Széchenyi István?
- Ki volt a híd tervezője?
- Milyen szerepet kapott Adam Clark?
- Ki festette meg a híd alapkövetétele körüli ünnepséget?
- Milyen tragikus esemény történt a híd építése során?
- Mikor történt ez az eset?
- Megadatott-e Széchenyi Istvánnak, hogy a kész hídban gyönyörködjön?
- Ki avatta fel a teljesen kész hidat?

4) Széchenyi kortársai

(9 pont)

A következő személyek, így vagy úgy, kapcsolatban voltak a legnagyobb magyarral. Kik ők? Nevezd meg a kor híres személyeit a szűkszavú jellemzések, információk alapján!

- Nevezték a nemzet prókatorának is – Zala megyét képviselte a reformkor országgyűlésein – igazságügyi miniszter is volt 1848-ban – a szabadságharc után eladja birtokait a Széchenyi-családnak.
- A Csallóközben született – cigány származású művész – játszott Széchenyi Istvánnak és más magyar arisztokratának is – amikor Széchenyi politikai pályája elindult, az ő karrierje éppen hanyatlani kezd.
- A Magyar Tudományos Akadémia tagja volt – a Kisfaludy Társaság egyik alapítója – fiatal egyetemistaként egy későbbi honvédtábornok nevelője volt – 25 évesen „a nemzet ébresztője”-ként is emlegették.
- Nevéhez fűződik az első karácsonyfa felállítása – az első kiseddóvó, az Angyalkert megalapítója – arisztokrata származású – kapcsolatban állt Beethovennel is.
- A Magyar Tudományos Akadémia tagja volt – az Ellenzéki Kör alelnöke – az Országos Statisztikai Hivatal megszervezője – Magyarország statistikája
- Bencés szerzetes – villanymotor – fizika tankönyv – Vaskorona-rend
- Segélykoncertek a pesti árvíz károsultjainak – kb. 1400 zenemű fűződik a nevéhez – 1839-ben megismerkedett Batthyány Lajossal és Széchenyi Istvánnal is – 1846-ban hangversenykörút Magyarországon
- Bencés szerzetes – a Magyar Tudományos Akadémia tagja – Riadó – kolerajárvány áldozata lett
- Goethe művét fordította le magyarra – nyugat-európai, majd észak-amerikai utazás – a kolozsvári Kaszinó alapszabályának kidolgozása – Útleírása nagy sikert aratott !

KREATÍV FELADAT!**(5 pont)**

A 3) feladatban is szereplő kis videó mellett a reformkor más személyeiről találtok hasonló rövidfilmet. Válasszátok ki a csapatnak leginkább szimpatikus személyét, írjátok le, miért rá esett a választás, de ami a legfontosabb: írjátok neki meghívót egy iskolai ünnepségen való részvételre (hívjátok meg beszélgetésre, kulturális eseményre, fellépésre, tartson előadást, stb.) Az értékelést az indoklás és a frappáns meghívó alapján adja egy kívülálló zsűri, emiatt a kreatív feladatot külön küldjétek el a megadott címre a csapat nevével együtt!